

Redengevende omschrijving boerderij

Nuijeneind 18

gemeente Bakel

drs. Suzanne van der Meulen

*De ligging van Nuijeneind 18 gezien vanuit de lucht.
Bron: Google Maps.*

Algemene gegevens

Adres	: Nuijeneind 18
Postcode	: 5761 RG
Plaats	: Bakel
Eigendom	: J. Schalk, M. Bouwmans
Oorspronkelijke functie	: boerderij/woonhuis
Huidige functie	: boerderij/woonhuis
Bouwjaar	:
Bezoekdatum	: 10 januari 2018
Datum rapport	: 22 januari 2018
Auteur	: drs. Suzanne van der Meulen

Monumentenhuis Brabant B.V.
Markt 9
4931 BR Geertruidenberg
www.monumentenhuisbrabant.nl
T. 0162-511833
E. info@monumentenhuisbrabant.nl

Monumentenhuis Brabant B.V. aanvaardt geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit het gebruik van de resultaten van dit onderzoek of de toepassing van de adviezen.

Beschrijving

Situering en hoofdvorm

In het buitengebied ten westen van Bakel bevindt zich aan het Nuijeneind een krukhuisboerderij met bakhuis. Nuijeneind 18 betreft een boerderij uit ca. 1850 waarvan het woongedeelte met de nokas haaks aan de weg ligt en het oorspronkelijke stalgedeelte evenwijdig aan de weg. De boerderij ligt op een groot erf op flinke afstand van de weg. Op het erf voor de boerderij een ronde waterput. Rechts achter de boerderij bevindt zich een bakhuis en linksachter en rechtsachter de boerderij een moderne losse schuur.

De eenlaags boerderij heeft een L-vormige plattegrond waarvan het woongedeelte de korte poot vormt. Het woongedeelte heeft een rechthoekige plattegrond. De gevels zijn opgetrokken in baksteen in kruisverband en halfsteensverband. Het woongedeelte heeft een zadeldak met wolfeind gedekt met Tuile du Nordpannen. Ook het bedrijfs gedeelte heeft een rechthoekige plattegrond. De gevels zijn opgetrokken in baksteen in halfsteensverband. Het bedrijfs gedeelte wordt afgedekt met een zadeldak met wolfeind gedekt met kruispannen. In het linkerdakvlak van het woongedeelte en op de nok van het bedrijfs gedeelte, ter hoogte van de brandmuur, bevindt zich een gemetselde schoorsteen. Het bakhuis heeft een rechthoekige plattegrond, een zadeldak met Muldenpannen met een gemetselde schoorsteen op de nok en is haaks op de boerderij gesitueerd.

In 1978 is de boerderij verbouwd. In de voorgevel en rechtergevel van het woongedeelte is duidelijk zichtbaar dat de gevelopeningen zijn gewijzigd. De voordeur is verplaatst naar de linker gevel. Het bedrijfs gedeelte heeft een woonfunctie gekregen. De gevels zijn geheel vernieuwd en hoger opgetrokken. De dakconstructie is geheel nieuw, er is gebruik gemaakt van de oorspronkelijke dakpannen. Ook is de boerderij ingekort, een hoger stalgedeelte en een deel onder lessenaarsdak is afgebroken.

Rond 1850 is er voor het eerst een voorganger van de boerderij zichtbaar op de kaart op de plaats waar nu Nuijeneind 18 is gesitueerd. In die tijd werd het aangeduid als Nieuweneind. Rond 1900 komt de huidige term Nuijeneind in beeld. Op de kaart van 1953 zien we gedetailleerd de huidige vorm van het krukhuis. Vanaf 1963 is ook het bakhuis zichtbaar op de kaart.

De ligging van Nuijeneind 18, situatie 1905
Bron: opotijdreis.nl

Voorgevel

De voorgevel van het voormalige bedrijfsgedeelte bevat een getoogde dubbele staldeur, een zesruits stalvenster, een getoogde dubbele stalddeur, een zesruits stalvenster, een staldeur en drie zesruits stalvensters. Er bevindt zich een dakraam links in het dakvlak. De linkerzijde van het dak heeft een wolfeind. De gevels zijn vernieuwd en opgehoogd in moderne baksteen.

Het woongedeelte heeft een symmetrische indeling met twee moderne zesruits vensters met luiken en in de topgevel een modern vierruits venster met luiken aan weerszijden. De wijzigingen in gevelindeling zijn duidelijk zichtbaar in de gevel. De gevelpannen zijn vastgezet op het metselwerk van de topgevel.

Voorgevel bedrijfsgedeelte

Voorgevel woongedeelte

Linkerzijgevel

De linkerzijgevel van de boerderij heeft in het midden van de gevel een groot venster met houten lamellen die indien gesloten lijken op een staldeur. Boven de 'staldeur' een betonnen dorpel. Rechts een vernieuwde staldeur met toog.

De linkerzijgevel van het woongedeelte heeft links een deur. Er zijn muurankers ter hoogte van de balklaag aanwezig.

Bedrijfsgedeelte

Woongedeelte

Rechterzijgevel

De rechterzijgevel bevat links een zesruits venster, halverwege de gevel een zesruits venster en rechts drie vierruits vensters. Allen voorzien van luiken.

In de gevel zijn muurankers zichtbaar ter hoogte van de balklaag. In het dakvlak geheel links een dakraam, in het midden een dakkapel en rechts een dakkapel. De gevelindeling is gewijzigd en de nieuwe muur is opgetrokken in halfsteensverband.

De gevel van het woongedeelte van de boerderij dateert uit het 1^e kwart van de twintigste eeuw.

Rechterzijgevel

Rechterzijgevel

Voorgevel en rechterzijgevel

Achteregevel

De achteregevel bevat een venster, een deur, een toiletvenster, een venster een dubbele deur, een stalvenster, een deur, een stalvenster, een deur een stalvenster en een dubbele deur. De vensters zijn voorzien van luiken. In het dakvlak van het bedrijfsgedeelte direct na de brandmuur bevindt zich een dakkapel, daarnaast een dakraam. In het midden van het dakvlak bevindt zich nog een dakraam.

Achteregevel

Achteregevel

Erf

Op het erf bevindt zich een voormalig bakhuis. Het heeft een rechthoekige plattegrond, een zadeldak met Muldenpannen met een gemetselde schoorsteen op de nok en is haaks op de boerderij gesitueerd.

Bakhuis

Een ander cultuurhistorisch waardevol element op het erf is de ronde waterput voor de boerderij.

Interieur

De indeling van de boerderij is bijna compleet gewijzigd. Er zijn geen authentieke elementen zichtbaar. Er is waarschijnlijk nog wel een oudere balkconstructie aanwezig ter hoogte van de brandmuur. In het woongedeelte is de oude balklaag en de dakconstructie behouden. Het voormalige bedrijfs gedeelte is compleet gewijzigd in 1978.

Interieur woongedeelte

De dikte van de brandmuur is hier zichtbaar direct naast de deur.

Waardering

Cultuurhistorische waarden

De krukboerderij met bakhuis Nuijeneind 18 is cultuurhistorisch van waarde als onderdeel van de agrarische geschiedenis en sociaal economische ontwikkeling van het buitengebied van Bakel.

Architectuurhistorische waarden

Het complex is van belang als voorbeeld van de typologische ontwikkeling van hallehuis tot krukhuis met vrijstaand bakhuis.

Situationele en ensemblewaarden

De boerderij heeft samen met het bijbehorende bakhuis en de waterput en grote erf ensemblewaarde.

De boerderij heeft bijzondere situationele waarde vanwege de ligging aan een oude structuur in het buitengebied van Bakel op de plaats waar een voorganger heeft gestaan. De boerderij is van beeldbepalende betekenis voor zijn omgeving.

Gaafheid en herkenbaarheid

De hoofdvorm is deels bewaard gebleven.

Er is enigszins sprake van gaafheid in detaillering. Er is gebruik gemaakt van de originele dakpannen bij de verbouwing van het bedrijfsgedeelte.

Van het woongedeelte is het meest bewaard gebleven, namelijk de dakconstructie en de balklaag van de verdiepingsvloer. In het muurwerk zijn de wijzigingen in de gevelindeling duidelijk afleesbaar.

In het interieur van de boerderij is waarschijnlijk een oudere constructie aanwezig ter hoogte van de brandmuur. In het interieur van het bedrijfsgedeelte zijn geen cultuurhistorisch waardevolle elementen bewaard gebleven.

Het oorspronkelijke gebruik van het gebouw is goed afleesbaar.

Zeldzaamheid

Krukhuisboerderij Nuijeneind 18 betreft een redelijk zeldzame typologie in de omgeving van Oost-Brabant.